

ת"פ 10982/09 - צעוצועי דניאל בע"מ, איתי צעוצועים בע"מ, סמי
מתואלי מדינת ישראל נגד מדינת ישראל - משרד הכלכלה והתעשייה

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 20-09-10982 מדינת ישראל נ' צעוצועי דניאל בע"מ וachs'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יריב נבו
ה המבקשם
1. צעוצועי דניאל בע"מ 2. איתי צעוצועים בע"מ 3. סמי
מתואלי מדינת ישראל
נגד
המשיבה
מדינת ישראל - משרד הכלכלה והתעשייה

החלטה

לפני בקשה לביטול כתוב האישום מחמת הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית ולמתן צו להמצאת מסמכים, בהתאם לסעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: **חסד"פ**).

הבקשה ועיקרי טענות הצדדים:

1. כנגד המבוקשים הוגש כתוב אישום, המיחס להם יבוא ומכירה של צעcou מסוכן, בנגד לדרישות התקן הישראלי ולחוק התקנים, תש"ג-1953. טענות המבוקשים הינה:

א. כתוב האישום שהוגש כנגד המבוקשים הינו נדייר וחריג. המשיבה אינה נהגת כך בדרך כלל, אלא נוקטת בהליכים חלופיים. בשל כך, עותרת המבוקשת להמציא לעוננה נתונים נטוניים אודות מקרים דומים, בין השנים 2017-2010, ניתוח של מספרי התקיקים שהוגשו, נסגרו או נבחנו בדרך אחרת, וכן דורשים הם מידע אודות הנהול הקיים בהקשר זה ומדיניות האכיפה.

ב. לטענת המבוקשים, בהתעלמה מעבירות דומות אשר בוצעו בתיק זה על ידי יבואי צעוצועים מתחרים, ומשלא פתחה כל בחקירה בעניינם, נקטה המשיבה באכיפה בררנית כנגד המבוקשים מצדיקה ביטול כתוב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

2. בתגובהה, דחתה המשיבה מכל וכול את טענות המבוקשים וצינה כי הין מחזר של טענות זהות אשר כבר הועלו בסבב הקודם של הליך זה (תיק זה הוחזר לדין מחודש ע"י בית המשפט המחוזי בנצרת), וממילא

המבקשים לא עמדו בネット הראשוני ולא הציגו ראיות התומכות בטענותיהם. בכל הנוגע לאי העמדתם לדין של גורמים מתחרים, כהגדרת המבקשים, ההחלטה נבעה משיקולים ראויים, כפי שידוע למבקשים מבועד מועד.

דין והכרעה:

3. לאחר שיעינתי בnimoki הבקשה ובתגובה המשיבה, החלמתי כי דין הבקשה להידחות. הבקשה מבוססת, כאמור, על הוראת סעיף 108 לחסד"פ הקובלע כהאי לישנא: "בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצאות על עד שהזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אולם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו".
4. ההחלטה המנהלית בדבר העמדה או אי העמדה לדין נהנית מחזקת תקינות המנהל המקנית לרשותו אכיפת החוק במסגרת ההליך הפלילי ואף ביחס לטענת הגנה מן הצדוק, ועל הטוען לאכיפה בררנית רובץ הנטול לסתור את אותה חזקה (ראו בהקשר ע"פ 3215/07 פלוני נגד מדינת ישראל (ימים 4.8.2008)).
5. במסגרת ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נגד בורוביץ, פ"ד נט (6) 776, הכיר בית המשפט העליון בטענת אכיפה בררנית במשפט הפלילי אך התווה רף גבוה לקבלתה. טענה זו אף הוכרה כתענה מקדמית והוספה לסעיף 149 לחסד"פ. עם זאת, על המעליה טענה זו להנחת שתיתת ממשית הנומכת בראשיות, ולהציג על מדיניות של איפה ואיפה מצד התביעה או של גופי האכיפה האחרים, ואף להראות כי אלה נהגו באופן שונה במקרים דומים לקרה זה, כל זאת על מנת להבהיר את הנטול לכתפי המאשימה, אשר יאה עליה להסביר ולהצדיק את התנהלותה.
6. בהתאם לפסיקה הנוגגת, עת נדרש בית המשפט לשאלת האם יש בחומר המבוקש כדי לסייע בידי הנאשם לבסס טענה של אכיפה בררנית, עליו לבחון בכל מקרה לגופו האם הוצגה תשתיית ראשית ראשונית המבוססת עתרה זו. ב - עע"מ 12/1786 אברהים ג'ולאני נ' מדינת ישראל (20.11.2013) (להלן **ענין ג'ולאני**) נקבע כי: "מקום בו הטעם לקבלת מידע מתיקי חקירה הוא הרצון להוכיח אכיפה בררנית, הרי שמשקלו של האינטרס היגיטימי יגבר ככל שהמבקש יוכל להציג על בסיס ראשוןיו לקיומו של חשד בדבר סלקטיביות באכיפה".
7. אכן, נקודת המוצא לבקשת נתונים לשם ביסוס טענה של אכיפה בררנית צריכה להיות ליבורלית, ולן מן הטעם כי הנתונים הבולטים מצויים ברשות התביעה וכי אין מקור זמין אחר למידע (ראו דברי כב' השופט גرونיס (כתוארו אז) בעע"מ 08/2008 מדינת ישראל נ' סgal, פ"ד סד(3) 666 (2011)(להלן **ענין סgal**); דברי כב' השופט ד' ברק-ארץ בענין ג'ולאני, פסקה 30 (20.11.2013)). אין די בטיעון בעלמא ויש צורך בהנחתה בסיס ראשוןי לחשד לקיומה של תוכאה מפללה. ללא הנחת תשתיית כזו, המסקנה היא שיש לקבל כל בקשה לקבלת נתונים, ותוצאה זו אין לקבל. בענין ג'ולאני הנ"ל, וכן בענין סgal, התייחס בית המשפט העליון לשאלת העניינית, האם ישנו חשש שהגשת כתב האישום הייתה מפללה, ובניגוד למדיניות, בשני המקרים הללו התקבלו הבקשות באופן חלקו.

.8. עתה נשאלת השאלה, האם השכilio המבוקשים להציבו על בסיס ראשוני לחשד לסליקטיביות באכיפה בנסיבות מקרה זה, במילוי אחרות האם אכן המשיבה אינה נוגעת בנסיבות דומות להגש כתבי אישום, על אחת כמה וכמה עת עוסקים בעבירה לפי חוק התקנים אשר ממלא אינה נפוצה בנסיבותינו. אם כך הם פנוי הדברים, אז יש מקום לקבל את בקשת המבוקשים ולהורות למשיבה להעביר לעיונם את הנתונים המבוקשים.

.9. פסיקת בתי המשפט בשנים האחרונות נוטה להתריר עיון בחומרים הללו ולהזכיר את הגופים המחזיקים בהם להעבים לנאים, לעיתים תוך קביעת מגבלות מסוימות. אין משמעות הדבר כי בכל מקרה בו מתבקש שבקשה מעין זו קיימת הצדקה, מניה וביה, להיעתר לה ולהטיל על המחזק בחומר לאתו ולאספו לשם מתן אפשרות לנאם לבסס טענת אכיפה בררנית. בטרם תינתן החלטה המחייבת העברת חומרים כאמור יש לבחון את סבירות הטענה וסיכוי קבלתה וכן את זמינותו של החומר המבוקש, ואף את הזמן והנסיבות הדורשים לשם איתורו.

.10. על מנת לקבל טענת אכיפה בררנית, על המבוקש להראות כי לאורך זמן ובאופן שיטתי, רשות התביעה קיבלו במקרים דומים החלטות שונות מהצדדים שננקטו במקרה שלו (ראו: דברי הנשיא א' גורניס והשופט ס' ג'ובראן בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ** (10.09.2013). בבג"ץ 6396/96 **זקן נגד ראש עיריית באר שבע** (להלן **ענין זקן**) [פורסם בנבו], שהנו פסק דין המנחה בסוגיה של אכיפה בררנית, נאמר:

"**אכיפה בררנית (באנגלית: selective enforcement)** אינה היפוך של אכיפה מלאה. לעיתים קרובות אין אכיפה מלאה, ו מבחינה מעשית אף לא יכולה להיות אכיפה מלאה, של חוק או תקנות. אכיפה חלקית אינה בהכרח אכיפה פסולה. כך גם אכיפה מדגמית, שהרי המדינה אינה יכולה להקטות אלא משאבים מוגבלים לאכיפת החוק. כך גם רשות מינימליות שונות, כמו רשותות מקומיות. لكن רק טבעי וראוי הדבר שהמדינה ורשותות אחרות יקבעו לעצמן מדיניות, ובמידת הצורך והאפשר גם הנחיות כתובות, שיקבעו סדר עדיפות לאכיפת החוק. אכן, מדיניות או הנחיות כאלה צרכות לעמוד במבחנים המקובלים לגבי כל החלטה מינימלית, כגון מבחנים של מטרה כשרה, שיקולים ענייניים, סבירות ועוד. אולם, אם הן עומדות במבחנים אלה, אכיפת החוק על-פי מדיניות או הנחיות כאלה אינה אכיפה פסולה. אכיפה צאת, אף שהיא אכיפה חלקית, אינה אכיפה בררנית..."

ההחלטה להעמיד לדין היא החלטה מינימלית, בין שהיא החלטה של המשטרה ובין שהיא החלטה של הפרקליטות. ההחלטה צאת צריכה לעמוד במבחן ההלכה על כל החלטות המינימליות, כגון להיות מכוונת לתקילת החוק ולהתבסס על שיקולים ענייניים בלבד, והיא נתונה לביקורת שיפוטית בהתאם להלכה זאת".

ובהמשך, נאמר:

" אכן, רשות מינימלית המבקשת לאכוף את החוק נהנית, כמו כל רשות מינימלית, מחזקת החוקיות. מי שמעלה נגד החלטת הרשות טענה של אכיפה בררנית, ולכן הוא מבקש לפסול את

ההחלטה, עליו הנintel להפריך חזקה זאת. הדעת נותנת כי רק במקרים נדירים ניתן יהיה להפריך את החזקה ולהוכיח אכיפה ברורנית. ראשית, הדעת נותנת כי בדרך כלל רשות מנהלית, שיש לה סמכות לאכוף את החוק, תפעיל את הסמכות על יסוד שיקולים ענייניים לאור מטרת החוק. שנית, גם במקרה שבו קיים חשד בדבר אכיפה ברורנית, בדרך כלל קיימים קושי להוכיח כי הרשות המנהלית הפעילה את הסמכות לאכוף את החוק על יסוד שיקול זר או להשגת מטרה פסולה".

11. **לעניןנו:** בתגובהה, הפניה המשיבה למספר דוגמאות מהן עולה כי הוגש כתבי אישום בעבירה דומה אשר אף נדונו בבתי המשפט. המשיבה הוסיפה כי מחייב שערכה במאגרים המשפטיים השונים נמצא הליכים נוספים שבהם הוגש כתבי אישום בעבירה דומה. בכך ביקש למדנו כי המבקרים כלל לא עמדו בintel הראשיוני הנדרש לביסוס טענותם ליחס מפללה וחרגג, כמובן. לנוכח האמור, ערכתי אף אני חיפוש במאגר המשפטי "נבו" וממצאי הליכים נוספים שבהם ננקטה גישה דומה ע"י המשיבה, דהיינו הוגש כתבי אישום אשר נדונו והוכרעו בבתי המשפט בשנים האחרונות (ראו למשל: ת"פ 20-03-48064 מדינת ישראל נ' מעוז הקור בע"מ; ת"פ 17-12-65383 מדינת ישראל נ' חברת אור גז בע"מ; ת"פ 11-01-54230 מדינת ישראל נ' כלבו חצי חיים; ת"פ 17-12-42253 אלון הרפץ ובית הצעוזו נ' מדינת ישראל).

12. נוכח האבחנה הברורה שנעשהה בעניין זקון בין אכיפה חלקית לאכיפה ברורנית, הרי שהמבקשת לא עמדו בintel הנדרש ולא הוכיחה כי המשיבהفعلת על יסוד "שיקול זר או להשגת מטרה פסולה" וטעוני המבקשת עצמה נוגעים, רובם ככלם, למידניות האכיפה של המשיבה. נקבע כאמור לעיל, כי לרשות מנהלית אין מנוס מקביעת מדיניות אכיפה, בהתאם למשאים המוגבלים העומדים לרשותה ומקום בו נקבעה מדיניות כאמור, אשר מביאה לאכיפה חלקית או מוגמית, הרי שאין מדובר באכיפה פסולה מצדיקה טיעון של "הגנה מן הצדק", אלא אם יקבע, כי שיקולים פסולים עמדו בסיס קביעת אותה מדיניות.

13. בקשה מעין זו יש לבחון בהתחשב אף בסוג העבירה ובמידת שכיחותה, כשלעצמה או בהשוואה לעבירות אחרות. עסוקין בעבירה על חוק התקנים אשר אינה נפוצה ולעיתים נדירות בתי המשפט נדרשים לדון בה. בית המשפט מוכן להניח שרבים מפעולות האכיפה בהקשר לחוק זה המבוצעות על ידי פקחי הרשות הרלוונטיות כלAIN מובילות בסופו של יום לנקייה צעדים במישור הפלילי, אלא להליכים מנהליים או אזרחיים, כפי שאף עולה מן המאגרים המשפטיים. לנוכח האמור, ובשים לב לכך שמדובר בכתב אישום המיחס למבקרים עבריה אשר אינה שכיחה, ובהתאם על חזקת תקנות המעשה המנהלי, המבקרים אינם עומדים בintel הראשיוני הדרושים לחויב המבקשת למציא ליעום נתונים בדבר מדיניות האכיפה והעמדה לדין בעבירה מסווג זה.

14. בנוגע ליתר טענות המבקרים בכלל הנוגע להגנה מן הצדק ואכיפה ברורנית, אף אותן יש לדוחות על הסוף בשלב זה. בבקשותם, טוענים המבקרים כי "הנאשמים יבססו טענות על סמן פירוט חומר החקירה ובין היתר גם על סמן התוצרים שהתקבלו לאור בקשת הנאשמים לקבלת חומר החקירה בע"ח 45866-03-20, שנדון בעניינים, ויטענו כי על בסיס חומר החקירה הקיים, ננקטה נגדם אכיפה סלקטיבית פסולה המחייבת את ביטול כתב האישום התלו ועומד נגדם בתיק זה" (סעיף 6 לבקשתה). אם אכן כך הדבר, מהו נפשך? אם טענתם מובסת על חומר החקירה, יתכבדו המבקרים ויצוגו חומריהם אלו במהלך שמיית הראיות בתיק זה על מנת שאף בית המשפט, אשר אינו חשוף בשלב זה כלל לחומר החקירה, יתרשם האם אכן יש טעם של ממש

בטענתם.

לא זו אף זו. מתוגבת המשיבה עולה כי לטענת האכיפה הברנית אין יד ורגל. המשיבה הבירה כי ברגע לחברת "צעצועי שירן", תיק החקירה בעניינם נסגר מחוסר אשמה הוואיל ונמצא כי לא נabraה עבירה, כידוע לodeskirs היבט עובר להגשת בקשה. אף ברגע לחברת "וין", אשר הינה כידוע לodeskirs המתלוונת בתיק זה, לא עולה שום אינדיקציה לעבירה על חוק התקנים מצידה (סעיפים 29-28 לתוגבת המשיבה). די בתשובה המשיבה בהקשר זה כדי לדוחות את טענתeskirs.

במקרה דן, מטרידה, ואף צורמת, טענת המשיבה לפיה עסקין במחזר טענות אשר הועל על ידיodeskirs בסביב הקודם של ההליך בטרם זה הועבר לטיפול. אם אכן כך הדבר, הרי שעסקין במסע דיג נוסףomiotar לחלוtin אשר נועד לבחון את גישתו של מותב זה, אשר אינו המותב שדן בתיק בסביב הקודם, ומוטב היה להימנע מכך.

לנוכח האמור, אני>Dochah על הבקשה על כל חלקיה.

המציאות תעבור החלטה זו לצדים.

**ניתנה היום, י"א איר תשפ"א, 23 אפריל 2021, בהעדך
הצדדים.**